

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZAGROŻENIA W SP 3 W TARNOBRZEGU

1. Cel procedury:
  - umiejętność postępowania w sytuacjach zagrożenia w SP nr 3 w Tarnobrzegu.
2. Przedmiot procedury:
  - postępowanie w sytuacjach zagrożenia.
3. Zakres stosowania procedury.
4. Odpowiedzialność.

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH
NIEBEZPIECZNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ Z ORZECZONYM
ZESPOŁEM ASPERGERA**

Zasady postępowania

1. Nauczyciel izoluje ucznia od reszty klasy, nie pozostawia go samego (wysyła klasę do biblioteki szkolnej – gdy lekcje są w lewym skrzydle, bądź do świetlicy szkolnej – gdy lekcje są w prawym skrzydle).
2. Zabezpiecza ucznia opieką pedagoga szkolnego, innego nauczyciela, woźnego, bądź pań z sekretariatu, poprzez poinformowanie ich przez ucznia z klasy.
3. W razie potrzeby uczeń zostaje unieruchomiony.
4. Zawiadomienie dyrekcji szkoły.
5. Zawiadomienie rodziców i zobligowanie ich do niezwłocznego kontaktu ze szkołą, a w razie konieczności do odebrania dziecka ze szkoły.
6. Zawiadomienie pogotowia ratunkowego w przypadku niemożliwości kontaktu z rodzicami ze względu na zachowanie i stan zdrowia ucznia.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA DYREKTORA (PEDAGOGA
SZKOLNEGO) W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI
O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA ŚCIGANEGO Z URZĘDU
NA TERENIE SZKOŁY**

Zasady postępowania

1. Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnić dyskrecję przekazującemu informację, np. wysłuchując go bez świadków. Odnotować godzinę zgłoszenia, ustalić ewentualną przyczynę zwłoki w podaniu tej informacji.

2. Zapewnić, o ile sytuacja tego wymaga, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.

3. Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji.

■ Porozmawiać z innymi podanymi świadkami (jak najmniejsza liczba) w obecności dyrektora szkoły lub zastępców,

■ Sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy jego uczestnicy mieli w tym czasie zajęcia, czy byli na nich obecni.

■ W rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i o ile to możliwe, ich dane personalne.

■ Przygotować pisemną notatkę z poczynionych ustaleń.

■ Nie nagłaśniać zdarzenia.

■ Powiadomić o sprawie Policję.

4. W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przyjazdu Policji tak sprawcę, jak i ofiarę przestępstwa.

Konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów.

Nie należy zatrzymywać „na siłę” sprawcy czynu, lecz w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego w oddzielnym pomieszczeniu do przybycia Policji.

Poinformować rodziców o zdarzeniu i fakcie zatrzymania lub ujęcia ucznia przez policję.

Jeżeli sprawców jest kilku, należy w miarę możliwości umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach.

Ofiarę **należy odizolować od sprawcy**, jeśli sytuacja tego wymaga, udzielić pokrzywdzonemu wsparcia psychologicznego, lekarskiego.

5. W przypadku odnalezienia (wydania przez sprawców) rzeczy pochodzących z przestępstwa, służących popełnieniu przestępstwa lub, których posiadanie jest zabronione (np. narkotyki), należy je zabezpieczyć:

- Pozostawić w miejscu znalezienia zabezpieczając przed przemieszczeniem, zniszczeniem (np. nakryć je czymś i pilnować).

- Zapewnić, by przedmioty te nie były dotykane, a gdy istnieje potrzeba ich przemieszczenia, starać się chwycić je w jednym miejscu (jak najmniej nietypowym).

6. Odnotować personalia uczestników i ewentualnych świadków zdarzenia.

7. Powiadomić o zdarzeniu Policję.

8. Wykonać ewentualne czynności zlecone przez przyjmującego zgłoszenie policjanta.

PROCEDURA
POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEODEBRANIA UCZNI
ZE ŚWIETLICY SZKOLNEJ

Zasady postępowania

1. Na kartach przy zapisie ucznia na świetlicę zamieścić zdanie:

„Po godzinie 16.30 – za ucznia odpowiedzialni są rodzice”.

2. Jeżeli zdarzy się przypadek, iż rodzice nie zgłoszą się po dziecko do godziny 16.30, wychowawca podejmuje próbę kontaktowania się z rodzicami lub opiekunami dziecka. Dziecko pozostaje w szkole pod opieką osoby upoważnionej i czeka na przybycie opiekuna.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM CHORYM NA PADACZKĘ

Zasady postępowania

1. Pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły.
2. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów.
3. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować Dyrektora lub zastępcę Dyrektora Szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz, w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
4. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

Pomoc w przypadku ataku padaczki:

1. chronimy głowę,
2. zabezpieczamy miejsce, usuwamy niebezpieczne przedmioty,
3. nie wkładamy nic do ust,
4. zapewniamy spokój uczniowi,
5. wzywamy pogotowie ratunkowe, gdy stan ucznia wyraźnie pogarsza się (atak trwa zbyt długo) lub gdy uznamy to za stosowne,

6. układamy ucznia na boku

7. przykrywamy kocem.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM CHORYM NA CUKRZYCĘ

Zasady postępowania

1. Jeśli uczeń po samodzielnym pomiarze cukru we krwi poinformuje nauczyciela o poziomie cukru mniejszym niż 70, należy umożliwić mu zjedzenie czegoś słodkiego lub podać mu coś słodkiego – cola, cukier.
2. W przypadku utraty przytomności przez ucznia nauczyciel, pedagog, pracownik (mający zaświadczenie lekarskie) dokonuje pomiaru poziomu cukru i podaje 1 ampułkostrzykawkę Gluka Gen Hipo Kit 1,0 mg domięśniowo lub podskórnie (zastrzyk znajduje się w gabinecie higienistki w szafce, klucz w sekretariacie). Wzywamy karetkę.
3. Poinformowanie wychowawcy i rodziców.

Złe samopoczucie dziecka chorego na cukrzycę może być wywołane przez:

a) hipoglikemię (niedocukrzenie) spowodowane niespożyciem o właściwej porze posiłku, podaniem zbyt dużej ilości insuliny, zwiększoną aktywnością fizyczną bez uprzedniego przygotowania.

Objawy: osłabienie, bladość skóry i nadmierne pocenie się, drżenie rąk i nóg, bóle i zawroty głowy, uczucie głodu, zaburzenia widzenia, trudności w wykonywaniu precyzyjnych czynności, zaburzenia pamięci, zmiana nastroju, nadmierna agresja, złość, histeria, płaczliwość, może wystąpić utrata przytomności.

Postępowanie: podać do picia słodki płyn (np. szklanka soku), cukier, a jeżeli po 10 minutach objawy nie ustąpią, zapewnić pomoc lekarską. Nie należy podawać czekolady ani innych produktów zawierających tłuszcze, gdyż spowalniają one wchłanianie cukru. Jeżeli dziecko traci przytomność, należy wezwać pomoc medyczną i powiadomić rodziców. Przy utracie przytomności nie podawać nic do picia ani jedzenia, należy wówczas podać glukagon.

b) hiperglikemię (zbyt wysoki poziom glukozy we krwi)

Objawy: wzmożone pragnienie, częste oddawanie moczu, senność, ból głowy lub brzucha, upośledzenie funkcji koncentracji uwagi.

Postępowanie: należy oddać dziecko pod opiekę rodziców. Należy umożliwić uczniowi podanie insuliny oraz picie dużych ilości wody celem wypłukania cukru z organizmu.

W toku lekcji należy uwzględnić stany złego samopoczucia i obniżenie sprawności intelektualnej spowodowane wahaniami poziomu cukru we krwi. Uczeń z niskimi lub wysokimi poziomami cukru nie powinien odpowiadać i pisać sprawdzianów, gdyż jego sprawność intelektualna jest wtedy bardzo niska. Nauczyciel umożliwia uczniowi napisanie sprawdzianu w innym terminie. Poza okresem pogorszenia stanu zdrowia i powikłaniami, które mogą się pojawić, uczeń powinien być traktowany tak samo jak reszta dzieci, wyjątek: możliwość spożycia posiłku w czasie lekcji i korzystania z toalety. Bezpośrednio po posiłku niewskazane są ćwiczenia fizyczne wymagające dużego wysiłku. Wysiłek przyspiesza wchłanianie insuliny i może prowadzić do hipoglikemii. Podczas lekcji w-f uczeń powinien mieć możliwość „dojedzenia” małego posiłku bez podawania insuliny.

Niebezpieczne są samotne wędrowniki i wycieczki rowerowe, dziecko powinno być w towarzystwie drugiej osoby, która umiałaby mu pomóc w niedocukrzeniu. Uczeń powinien brać czynny udział w życiu klasy (dyskoteki, wyjazdy, wieczorki itp.). Egzamin i wszystkie inne sytuacje wywołujące stres mogą spowodować hipoglikemię lub hiperglikemię, a co za tym idzie: osłabienie funkcji fizycznych i psychicznych organizmu- ważna jest wówczas możliwość pomiaru cukru i ewentualnego zjedzenia posiłku.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU CYBERPRZEMOCY

Zasady postępowania

Procedura interwencyjna obejmuje:

- udzielenie wsparcia ofierze przemocy;
- zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia;
- wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy oraz praca nad zmianą postawy ucznia.

I. Ustalenie okoliczności zdarzenia.

1. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie.
3. Ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
4. Udział nauczyciela informatyki w procedurze interwencyjnej, na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy.

II. Zabezpieczenie dowodów.

1. Notujemy datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
2. Z dowodami zapoznają się wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor i pedagog szkolny, rodzice, a wreszcie policja, jeśli doszło do złamania prawa.

III. Identyfikacja sprawcy.

1. Rozmowy z uczniami.
2. Kontakt z www.helpline.org.pl lub bezpłatnym numerem telefonu 0 800 100 100.

IV. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

1. Rozmowa z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu:

- celem rozmowy jest ustalenie okoliczności zajścia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i poszukanie rozwiązania sytuacji konfliktowej;
- sprawca powinien otrzymać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy;
- omówienie z uczniem skutków jego postępowania i poinformowanie o konsekwencjach regulaminowych, które zostaną wobec niego zastosowane;
- sprawca powinien zostać zobowiązany do zaprzestania swojego działania i usunięcia z sieci szkodliwych materiałów;
- określenie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy;
- jeśli w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, rozmowa z każdym z nich;
- rozmowa ze sprawcą w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu konsekwencji swojego zachowania, w zmianie postawy i postępowania ucznia, w tym sposobu korzystania z nowych technologii.

2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:

- rodzice sprawcy zostają poinformowani o przebiegu zdarzenia i zapoznani z materiałem dowodowym, a także z decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinarnych wobec dziecka.

3. Ukazanie ucznia.

Podjmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody – czy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia, jakiego doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z sieci itp.;
- czas trwania prześladowania – czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent;

- świadomość popełnianego czynu – czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że wyrządza krzywdę koledze;
- motywację sprawcy – należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednio doświadczone prześladowanie;
- rodzaj rozpowszechnionego materiału.

V. Działania wobec ofiary przemocy.

1. Wsparcie psychiczne ucznia.
2. Porada.
3. Monitoring sytuacji ucznia.

VI. Sporządzenie dokumentacji z zajęcia.

1. Pedagog szkolny sporządza notatkę z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
2. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej.

Jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły,

a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka.

Gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów, dyrektor zwraca się do sądu rodzinnego z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków wynikających z Ustawy o postępowaniu z nieletnimi.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIEŃ
PRZESTĘPSTWA ŚCIGANEGO NA WNIOSEK POKRZYWDZONEGO
LUB Z OSKARŻENIA PRYWATNEGO NA TERENIE SZKOŁY**

Zasady postępowania

1. Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnić dyskrecję przekazującemu informację, np. wysłuchując go bez świadków. Odnotować godzinę zgłoszenia, ustalić ewentualną przyczynę zwłoki w podaniu tej informacji.
2. Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
3. Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym:
  - a. jeżeli uczeń podaje świadków, to starać się w rozmowie z nimi uwiarygodnić informacje,
  - b. sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć lekcyjnych lub warsztatowych jego uczestników,
  - c. nie nagłaśniać zdarzenia.
4. Powiadomić rodziców lub opiekunów dziecka pokrzywdzonego, zrelacjonować im zdarzenie i uzgodnić z nimi, czy będą sprawę zgłaszać Policji. Instruując krótko o trybie ścigania.
5. Zastosować wobec sprawcy środki przewidziane regulaminem szkolnym.
6. W przypadku, gdy sprawca zdarzenia sprawiał wcześniej problemy i łamał społecznie akceptowane normy zachowania, a zdarzenie, którego się dopuścił nosi cechy postępującej demoralizacji, szkoła powinna sporządzić na tę okoliczność wystąpienie do Sądu Rodzinnego lub Policji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU GRYPY

Zasady postępowania

1. W przypadku złego samopoczucia (choroby) ucznia, nauczyciel wysyła go z kolegą do higienistki szkolnej.
2. Higienistka szkolna przeprowadza wywiad środowiskowy i dokonuje pomiaru temperatury.
3. Powiadomienie dyrektora szkoły.
4. Powiadomienie przez higienistkę szkolną rodziców/ opiekunów ucznia o chorobie dziecka, zalecenie kontroli lekarskiej.
5. Odebranie przez rodziców/ opiekunów dziecka.
6. W przypadku, gdy rodzice nie mogą od razu odebrać dziecka ze szkoły, przebywa ono w gabinecie higienistki.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEOBECNOŚCI UCZNIĄ W SZKOLE

Zasady postępowania

1. O nieobecności ucznia w szkole rodzice mają obowiązek powiadomić wychowawcę klasy (sposób powiadomienia: telefonicznie, osobiście lub pisemnie).
2. Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić na piśmie nieobecność dziecka w ciągu siedmiu dni od powrotu dziecka do szkoły.
3. Po upływie tego terminu wychowawca niezwłocznie kontaktuje się z rodzicami.
4. Brak usprawiedliwienia na piśmie w ciągu trzech dni od interwencji wychowawcy oznacza uznanie nieobecności za nieusprawiedliwioną.
5. W razie stwierdzenia wagarów wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego.

Pedagog:

- dokonuje diagnozy problemu wraz z rodzicami i wychowawcą klasy;
- ustala działania;
- w razie braku efektów (powtarzające się wagary) powiadamia Policję lub Sąd Rodzinny.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA WSZAWICY

Podstawa prawna:

- ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6 poz. 69 ze zmianami)
- ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017r. poz. 649)
- ♣ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. z 2009r., Nr 139, poz. 1133)

Zasady postępowania

Kontrolę czystości skóry i włosów uczniów na podstawie zgody podpisanej przez rodziców (opiekunów prawnych) na cały okres edukacji w Szkole Podstawowej nr 3 w Tarnobrzegu przeprowadza pielęgniarka lub higienistka szkolna bądź osoba kompetentna upoważniona przez dyrektora szkoły.

1. Dyrektor szkoły zarządza dokonanie przez higienistkę szkolną lub osobę upoważnioną, do kontroli czystości skóry głowy wszystkich dzieci w grupie oraz wszystkich pracowników szkoły, z zachowaniem zasady intymności (kontrola indywidualna w wydzielonym pomieszczeniu, z poszanowaniem godności osobistej).

2. Rodzice uczniów powiadamiani są o terminie kontroli, jak i o jej wynikach (bez wskazywania danych personalnych).

3. Higienistka szkolna (lub w sytuacji braku higienistki w szkole – osoba kompetentna upoważniona przez dyrektora szkoły) zawiadamia rodziców dzieci, u których stwierdzono wszawicę, o konieczności podjęcia niezwłocznie zabiegów higienicznych skóry

głowy. W razie potrzeby instruuje rodziców o sposobie działań, informuje też o konieczności poddania się kuracji wszystkich domowników i monitoruje skuteczność działań, jednocześnie informuje dyrektora szkoły o wynikach kontroli i skali zjawiska.

4. Zalecenie: W celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy rodzice (opiekunowie prawni) dziecka, u którego wystąpiła wszawica, mogą/powinni zatrzymać dziecko w domu do czasu likwidacji zakażenia, podejmując skuteczne i intensywne zabiegi, by skrócić czas nieobecności w szkole do niezbędnego minimum

5. Dyrektor lub upoważniona osoba (nauczyciel) informuje wszystkich rodziców o stwierdzeniu wszawicy w grupie dzieci, z zaleceniem codziennej kontroli czystości głowy dziecka oraz czystości głów domowników.

6. W przypadku, gdy rodzice zgłoszą trudności w przeprowadzeniu kuracji (np. brak środków na zakup preparatu) dyrektor szkoły we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej, udzielają rodzicom lub opiekunom niezbędnej pomocy.

7. Higienistka szkolna (w przypadku braku, osoba posiadająca stosowne kwalifikacyjne, którą dyrektor upoważnił) po upływie 7 – 10 dni kontroluje stan czystości skóry głowy dzieci po przeprowadzonych zabiegach higienicznych przez rodziców.

8. W sytuacji stwierdzenia nieskuteczności zalecanych działań, higienistka (w przypadku braku, osoba posiadająca stosowne kwalifikacje, którą dyrektor upoważnił) zawiadamia o tym dyrektora szkoły w celu podjęcia bardziej radykalnych kroków (zawiadomienie ośrodka pomocy społecznej o konieczności wzmożenia nadzoru nad realizacją funkcji opiekuńczych przez rodziców dziecka oraz udzielenia rodzinie potrzebnego wsparcia).

9. Z przeprowadzonej kontroli czystości sporządza się protokół.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY TELEFONU KOMÓRKOWEGO

Zasady postępowania

1. Nauczyciele nie biorą odpowiedzialności za posiadanie przez dziecko w szkole telefonu komórkowego.
2. Jeśli dojdzie do kradzieży, powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły.
3. Wezwać Policję.
4. Po przejeździe Policji niezwłocznie przekazać informacje dotyczące szczegółów zdarzenie.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

Zasady postępowania

1. Udzielenie pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), oraz jeśli jest taka potrzeba wezwanie lekarza, ew. karetki pogotowia w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora.
3. Powiadomienie rodziców, prawnych opiekunów ucznia.
4. Dyrektor niezwłocznie wzywa Policję w przypadku, kiedy sprawa jest poważna, celem ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU URAZU, KTÓREGO DOZNAŁ UCZEŃ

Zasady postępowania

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły udziela pierwszej pomocy przedmedycznej dziecku, które uległo wypadkowi.
2. W przypadku urazu nauczyciel wysyła ucznia z kolegą do higienistki szkolnej.
3. Powiadomienie dyrektora szkoły.
4. Poinformowanie przez higienistkę szkolną bądź sekretarkę rodziców/ opiekunów ucznia o urazie (wypadku).
5. W razie potrzeby wezwanie pogotowia przez dyrektora szkoły.
6. Sporządzenie notatki o wypadku przez pracownika BHP.
7. W razie ciężkiego wypadku powiadomienie Policji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, KIEDY NAUCZYCIEL JEST OFIARĄ PRZEMOCY

Zasady postępowania

1. Ujawnienie sytuacji dla dobra swojego i ofiary (ujawnienie agresji uczniów zanim nauczyciel wróci do tej samej klasy, w przeciwnym razie nastąpi kolejny atak przemocy).
2. Rozmowy pokrzywdzonego nauczyciela z innymi nauczycielami, pedagogiem, dyrektorem (rozmowy o szczegółach zdarzenia).
3. Rozmowa pokrzywdzonego nauczyciela i dyrektora z każdym sprawcą przemocy (jakie były przyczyny i motywy ich zachowania).
4. Poinformowanie i wezwanie rodziców.
5. Ukaramie sprawców zgodnie z obowiązującymi w szkole regułami.
6. Podpisanie zobowiązań z uczniami – sprawcami agresji o nieużywanie przemocy (zawarcie kontraktu), kary za łamanie zobowiązania przez ucznia.
7. Jeśli została naruszona godność nauczyciela, zostało złamane prawo – wezwanie policji (spisanie relacji poszkodowanego i świadków).

**PROCEDURA
POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCIECZKI UCZNIA
ZE ŚWIETLICY SZKOLNEJ**

Zasady postępowania

1. Powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły.
2. Powiadomić o zaistniałym zdarzeniu rodziców dziecka.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, JEŻELI UCZEŃ JEST POD WPLYWEM ALKOHOLU

Zasady postępowania

1. Odizolować ucznia od klasy, lecz nie zostawiać go samego. Zabezpieczyć opieką pedagoga szkolnego, higienistki lub innego nauczyciela.
2. Wezwać pielęgniarkę szkolną, pedagoga i przedstawiciela dyrekcji.
3. Powiadomić wychowawcę klasy.
4. W przypadku, gdy swoim zachowaniem stwarza zagrożenie dla zdrowia lub życia własnego albo innych osób, należy wezwać lekarza w celu udzielenia pomocy medycznej i stwierdzenia stanu trzeźwości.
5. Powiadomić niezwłocznie rodziców i zobligować ich do odebrania dziecka ze szkoły.
6. W miarę możliwości ustalić źródło pochodzenia alkoholu i świadków mających związek ze zdarzeniem.
7. W przypadku, gdy zachowanie nietrzeźwego ucznia daje powód do interwencji (próba bójki, wulgarne zachowania, powód zgorszenia itp.) należy wezwać Policję. Policjanci mogą sprawdzić stan nietrzeźwości nieletniego i po przebadaniu przez lekarza umieścić do wytrzeźwienia lub oddać rodzicom.

W porozumieniu ze specjalistą ds. nieletnich uzgodnić sposób załatwienia sprawy.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZACHOWANIA AGRESYWNEGO ORAZ PRZEMOCOWEGO ZE STRONY UCZNIÓW

Zasady postępowania

Wychowawca

1. Rozmowa z uczniem o zaistniałym zdarzeniu – upomnienie i poinformowanie o dalszych konsekwencjach zgodnych z WSO szkoły, odpowiedni zapis w dzienniku uwag.
2. W przypadku otrzymania drugiej uwagi wychowawca informuje rodzica, omawia z nimi problem, zobowiązuje go do wzmożonej kontroli.
3. **Trzecia uwaga** powoduje udzielenie przez wychowawcę uczniowi pisemnej nagany. Rodzic i uczeń podpisują kontrakt.
4. Gdy uczeń dalej przejawia niewłaściwe zachowanie, wychowawca kieruje go na rozmowę dyscyplinarną do pedagoga szkolnego.
5. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia, **szósta uwaga** powoduje udzielenie uczniowi " *nagany dyrektora* " w obecności rodzica.
6. Jeżeli pomimo zastosowania kar wynikających z WSO, w tym upomnienie i nagana, uczeń w dalszym ciągu nie poprawia swojego zachowania, po uzgodnieniu z dyrektorem, szkoła zawiadamia Sąd Rodzinny.

Jeżeli rodzice odmawiają współpracy ze szkołą oraz poradnią psychologiczno-pedagogiczną, szkoła pisemnie zwraca się do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną ucznia i zajęcia odpowiedniego stanowiska w sprawie.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA DYREKTORA W PRZYPADKU, GDY POLICJA DOKONUJE ZATRZYMANIA NIELETNIEGO SPRAWCY CZYNU KARALNEGO PRZEBYWAJACEGO NA ZAJĘCIACH W SZKOLE

Zasady postępowania

1. Policjant okazuje legitymację służbową w sposób umożliwiający zanotowanie danych osobowych i numeru służbowego oraz przedstawia dyrektorowi powód przybycia.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta (może potwierdzić jego tożsamość we właściwej jednostce – telefonicznie) dla sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o przyczynach zatrzymania ucznia.
4. Dyrektor wzywa rodziców ucznia.
5. Policja informuje rodziców nieletniego lub opiekunów prawnych o planowanych czynnościach z udziałem ich dziecka i zobowiązuje do bezzwłocznego stawienia się do szkoły lub komendy celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Pedagog szkolny lub nauczyciel przyprowadza ucznia do gabinetu dyrektora, gdzie zostaje on poinformowany o przyczynach przybycia policji i czynnościach, jakie zostaną wykonane z jego udziałem w związku ze sprawą (rodzic, prawny opiekun może zażądać okazania legitymacji służbowej, ma prawo zanotowania danych i numeru służbowego policjanta).
7. W przypadku braku kontaktu z rodzicami lub kuratorem ucznia czynności z nieletnim wykonuje się z udziałem pedagoga szkolnego lub nauczyciela wyznaczonego przez dyrektora szkoły.
8. Po wykonaniu czynności (np. przesłuchaniu, okazaniu itp.) obowiązkiem Policji jest przekazanie nieletniego rodzicom za pisemnym potwierdzeniem odbioru, lub zatrzymaniu

i umieszczeniu w PID w sytuacji tego wymagającej. O umieszczeniu w PID Policja informuje rodziców, pedagoga szkolnego i kuratora.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA DYREKTORA (PEDAGOGA SZKOLNEGO) W SYTUACJI UJAWNIEŃ UCZNIĄ ZAGROŻONEGO DEMORALIZACJĄ

Zasady postępowania

1. Poinformowanie dyrektora szkoły o istnieniu takiego ucznia i obserwowanych zjawiskach.
2. Wezwanie do szkoły rodziców (najlepiej obojczyków) lub prawnych opiekunów ucznia i poinformowanie ich o problemach wynikających z zachowania ucznia.
3. W obecności rodziców przeprowadzenie rozmowy wychowawczej, zobowiązanie ucznia do poprawnego zachowania, a rodziców szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Zasadnym jest także poinformowanie ucznia i rodziców, iż w przypadku braku poprawy szkoła, zgodnie z prawem zawiadomi o sytuacji takie instytucje jak Policja czy Sąd Rodzinny.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie zawiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Powiadomienie Sądu lub Policji powinno nastąpić również wówczas, gdy mimo wykorzystania wszelkich dostępnych form i metod oddziaływania wychowawczego brak jest oczekiwanych rezultatów.

Procedura ta dotyczy przypadku, gdy uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprawienia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, pornografia, wagary, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU
UJAWNIEŃ NA TERENIE SZKOŁY UCZNIĄ,
KTÓREGO ZACHOWANIE WSKAZUJE NA UŻYCIĘ
ŚRODKA ODURZAJĄCEGO**

Zasady postępowania

1. Odizolować ucznia od klasy, ale nie zostawiać go samego. Zabezpieczyć opieką pedagoga szkolnego, higienistki lub innego nauczyciela.
2. W razie potrzeby zapewnić pomoc lekarską
3. Zawiadomić dyrekcję.
4. Zawiadomić rodziców i zobligować ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły.
5. Zawiadomić Policję w przypadku niemożności kontaktu z rodzicami lub ze względu na zachowanie i stan zdrowia ucznia.
6. Zachowując ostrożność, zabezpieczyć ewentualne narzędzia, komponenty i miejsce zdarzenia do czasu przyjazdu policji.
7. Ustalić ewentualnych świadków mających związek ze zdarzeniem.
8. W porozumieniu ze specjalistą ds. nieletnich uzgodnić sposób załatwienia sprawy.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ATAKIEM TERRORYSTYCZNYM

- **Zasady postępowania w sytuacji zagrożenia incydem bombowym.**
- **Zasady postępowania w sytuacji wtargnięcia na teren szkoły uzbrojonego napastnika/terrorysty.**
- **Zasady postępowania w sytuacji zakładniczej/zachowania się wobec terrorysty (napastnika).**
- **Zasady postępowania w trakcie operacji antyterrorystycznej.**

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 roku o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. poz. 904).*
2. *Uchwała nr 252 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019” (M.P. z 2014 r. poz. 1218).*

Tryb postępowania:

Przygotowania do ataku terrorystycznego, zarówno te prowadzone przez grupy/organizacje terrorystyczne, jak i pojedynczych sprawców, zawsze realizowane są w tajemnicy, a sygnały o grożącym niebezpieczeństwie są zwykle mało dostrzegalne dla otoczenia. Dlatego zawsze warto być czujnym, zwłaszcza w miejscach, w których znajduje się duża liczba osób, czyli potencjalnych ofiar terrorystów (np.: instytucje użyteczności publicznej - szkoły, urzędy, przychodnie itp., centra handlowe, miejsca organizacji imprez masowych, czy uroczystości religijnych).

W celu uniknięcia niebezpieczeństwa należy bacznie obserwować otoczenie, zwracając szczególną uwagę na nietypowe zachowania osób lub przedmioty/pakunki pozostawione bez nadzoru w miejscach publicznych.

Zasady postępowania:

1. W przypadku zauważenia niepokojących sytuacji, które mogą świadczyć o zagrożeniu (nietypowe zachowania osób nieadekwatne do sytuacji i okoliczności; teczki, paczki, pakunki

pozostawione bez opieki; podejrzany wygląd lub zawartość otrzymanej przesyłki; samochody, zwłaszcza dostawcze, pozostawione w nietypowych miejscach) należy:

1) powiadomić Dyrektora Szkoły/Wicedyrektora lub jeśli nie ma takiej możliwości bezpośrednio służby ratownicze,

2) zgłosić ten fakt na numer alarmowych 112,

3) powiadomić Policję, Straż Miejską lub Straż Pożarną.

2. W przypadku jakichkolwiek podejrzeń wskazujących na możliwość wystąpienia zagrożenia atakiem terrorystycznym (podłożenia ładunku wybuchowego w pomieszczeniu, otrzymania podejrzanej przesyłki – zdeformowanej, tłustej, z wystającymi kabelkami itp., zauważenia podejzranego pakunku, podłożenia ładunku wybuchowego w samochodzie) należy bezzwłocznie zgłosić ten fakt:

1) na numer alarmowy 112,

2) powiadomić Dyrektora Szkoły/Wicedyrektora.

3. W przypadku uzyskania nawet niepotwierdzonej informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego w obiekcie użyteczności publicznej, jakim jest szkoła należy natychmiast:

1) zadzwonić na numer alarmowy 112

2) powiadomić Policję.

4. Zgłaszając informację o zagrożeniu, należy podać następujące dane:

1) adres szkoły/miejsca, którego zdarzenie dotyczy,

2) swoje imię, nazwisko i numer telefonu,

3) okoliczności zdarzenia (możliwie dokładny opis miejsca i podejrzanych osób, przedmiotów i/lub zjawisk, np. pojawiające się nagle u wielu osób podrażnienia oczu i dróg oddechowych, dziwny zapach itp..

5. W żadnym wypadku nie należy:

1) rozpowszechniać informacji o podejrzeniu/zagrożeniu, aby nie powodować paniki,

2) nie próbować obezwładniać podejrzanych osób (należy je dyskretnie obserwować i starać się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących ich wyglądu i zachowania, aby móc te informacje przekazać odpowiednim służbom).

6. W przypadku stwierdzenia:

1) podłożenia ładunku wybuchowego - należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem i zadzwonić na numer alarmowy 112 lub na Policję,

2) otrzymania podejrzanej przesyłki - należy położyć ją na gładkiej powierzchni i oddalić się na odległość minimum 10 m, przesyłki nie wolno ścisnąć ani deformować,

3) zauważenia podejzranego pakunku - nie należy go dotykać, przesuwac ani podnosić,

4) podłożenia ładunku wybuchowego w samochodzie - należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem.

7. Zalecane środki ostrożności:

1) nie przyjmować od obcych żadnych pakunków,

2) nie pozostawiać swoich rzeczy/bagażu bez opieki,

3) pamiętać, że każdy przedmiot, z którego wystają przewody, wydobywa się gaz, płyn, zapach, dźwięk, wysypuje się proszek, albo został pozostawiony (co widzieliśmy) przez

szybko oddalającą się osobę, wrzucony do pomieszczenia lub pojazdu powinien być uznany za podejrzanego,

- 4) podejrzanego pakunków nie wolno dotykać ani tym bardziej przemieszczać,
- 5) w pobliżu podejrzanego pakunków nie używamy telefonów komórkowych, odbiorników fal radiowych i tym podobnych urządzeń, które mogą stać się zapalnikami urządzenia wybuchowego,
- 6) w każdej sytuacji starać się zachować spokój, nie wpadać w panikę i nie wywoływać paniki.

Zasady postępowania w sytuacji zagrożenia incydem bombowym.

1. Informacji o zagrożeniu incydem bombowym (uzyskanych z jakiegokolwiek źródła) nigdy nie wolno lekceważyć.
2. Po uzyskaniu informacji o zagrożeniu incydem bombowym bezzwłocznie należy o tym fakcie powiadomić Dyrektora/Wicedyrektora Szkoły lub jeśli nie ma takiej możliwości - bezpośrednio służby ratownicze (numer alarmowy 112 lub bezpośrednio Policję).
3. Dyrektor Szkoły lub inna upoważniona do tego osoba uruchamia ustalony na wypadek ataku bombowego w szkole sygnał alarmowy i powiadamia odpowiednie służby (numer alarmowy 112 lub bezpośrednio Policję).
4. Po usłyszeniu alarmu lub uzyskaniu informacji o ładunku wybuchowym, jeśli dokładnie wiadomo, gdzie ten ładunek się znajduje, należy jak najszybciej oddalić się ze strefy zagrożonej wybuchem.
5. Do czasu przyjazdu Policji lub innych służb ratowniczych Dyrektor Szkoły i/lub upoważnione do tego osoby starają się w miarę istniejących możliwości zabezpieczyć zagrożone miejsca, zachowując elementarne środki ostrożności, tak, aby nie narażać siebie i innych osób.
6. W przypadku incydentu bombowego, przy braku konkretnej informacji o miejscu podłożenia bomby, wszyscy pracownicy szkoły powinni sprawdzić swoje miejsca pracy i ich bezpośrednie otoczenie w celu odnalezienia przedmiotów nieznanego pochodzenia (należy pamiętać, że podejrzanego przedmiotów nie wolno dotykać).
7. Dyrektor Szkoły zarządza ewakuację i wskazuje osoby odpowiedzialne za kierowanie akcją ewakuacyjną do czasu przyjazdu Policji lub innych służb ratowniczych.
8. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia wskazanego przez osobę/osoby wyznaczone przez Dyrektora Szkoły do kierowania akcją ewakuacyjną.
9. Niezależnie od uruchomienia ustalonego na wypadek ataku bombowego w szkole sygnału alarmowego, osoby, które uzyskały wiedzę o obecności na terenie szkoły ładunku wybuchowego w miarę możliwości informują o tym fakcie wszystkich (lub jak największą ilość osób) przebywających w pobliżu miejsca zagrożenia, jednocześnie starając się nie wzbudzać paniki.
10. Po przybyciu Policji lub innych służb ratowniczych, to funkcjonariusze tych służb przejmują kierowanie akcją ewakuacyjną i/lub ratunkową i należy bezwzględnie wykonywać ich polecenia.

Zasady postępowania w sytuacji wtargnięcia na teren szkoły uzbrojonego napastnika/terrorysty.

1. Osoba, która zauważy/uzyska informację o obecności na terenie szkoły uzbrojonego napastnika, jeśli ma taką możliwość:
  - 1) uruchamia alarm (rodzaj sygnału alarmu jest znany wszystkim uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły) w miejscu najbliższym miejsca, w którym znajduje się świadek wtargnięcia napastnika,
  - 2) zawiadamia 112 lub Policję,
  - 3) zawiadamia Dyrektora Szkoły, pracowników sekretariatu lub inny pracowników szkoły, tak, aby nie wzbudzać paniki.
  - 4) po usłyszeniu sygnału alarmowego oznajmiającego atak napastnika (strzały, wybijane szyby, krzyki itp.) należy:
    - a) zachować absolutną ciszę,
    - b) nie próbować uciekać ani walczyć,
    - c) pozostać w pomieszczeniu, w którym dotarła do nas informacja (alarm) o ataku,
    - d) zamknąć drzwi wejściowe do pomieszczenia od wewnątrz i je zabarykadować (szafkami, stołami, krzesłami itp.),
    - e) odsunąć się od drzwi i okien, tak aby nie pozostawać na linii ewentualnego strzału,
    - f) położyć się na podłodze i czekać na przyjazd Policji,
    - g) jeśli to możliwe – jednocześnie zawiadomić Policję lub 112 podając jak najwięcej szczegółów, dotyczących zdarzenia.
2. Po przybyciu Policji lub innych służb ratowniczych, to funkcjonariusze tych służb przejmują kierowanie akcją ewakuacyjną i/lub ratunkową i należy bezwzględnie wykonywać ich polecenia.

Zasady postępowania w sytuacji zakładniczej/zachowania się wobec terrorysty (napastnika).

1. Nie uciekać!
2. Nie stawiać oporu!
3. Nie walczyć!
4. Jeśli to możliwe starać się unikać dłuższego kontaktu wzrokowego z terrorystą.
5. Nie odwracać się tyłem do terrorysty.
6. Wykonywać polecenia terrorysty, nie dyskutować, przemyśleć swoje odpowiedzi.
7. Starać się nie zwracać na siebie uwagi (nie zadawać terrorysty zbyt wielu pytań, nie obrażać, nie prowokować itp.).
8. Zachować spokój.
9. Zawsze pytać o pozwolenie, np. na pójście do toalety, wstanie, otworzenie torby, zażycie leków itp.).
10. Spełniać żądania terrorystów (np. oddać przedmioty osobiste, dokumenty itp.).

11. Jeśli to możliwe usunąć/wyrzucić niepostrzeżenie oznaki zajmowanej pozycji zawodowej (np. identyfikatory), które mogłyby powodować agresję terrorysty.
12. Pamiętać, że wśród zakładników może znajdować się współpracownik terrorysty.
13. Staraj się zapamiętać jak najwięcej szczegółów dotyczących napastników/porywaczy, terrorystów i otoczenia.

Zasady postępowania w trakcie operacji antyterrorystycznej.

1. Nie uciekać z miejsca zdarzenia, nie wykonywać gwałtownych ruchów, żeby nie zostać uznanym za terrorystę.
2. Położyć się na podłodze, znaleźć najbliższą osłonę (krzesło, biurko, szafa itp.), trzymać ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
3. Nie próbować pomagać, nie atakować terrorystów.
4. Słuchać poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddać się jej działaniu nawet jeśli będzie gwałtowne.
5. Nie zadawać pytań, nie dyskutować.
6. Nie wolno trzeć oczu w przypadku użycia przez Policję granatów łzawiących.
7. Po wydaniu polecenia wyjścia – jak najszybciej opuścić pomieszczenie, nie zatrzymywać się (np. w celu zabrania rzeczy osobistych).
8. Odpowiadać na wszystkie pytania funkcjonariuszy, które mają potwierdzić naszą tożsamość i wykluczyć nas z grona podejrzanych (terrorystów, współpracowników terrorystów).
9. Starać się zachować spokój, nie panikować w czasie akcji antyterrorystycznej.
10. Pamiętać, że wszystkie czynności prowadzone przez grupę antyterrorystyczną, podejmowane są dla naszego bezpieczeństwa.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ- SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

Zasady postępowania

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia.
5. Niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenia ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ NARKOTYK

Zasady postępowania

1. Nauczyciel zachowuje środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły. Dyrekcja szkoły wzywa Policję oraz rodziców uczniów podejrzanych o posiadanie znalezionej substancji.

Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, KIEDY UCZEŃ PODEJRZEWANY JEST O POSIADANIE NARKOTYKÓW

Zasady postępowania

1. Nauczyciel izoluje ucznia od reszty klasy, ale nie pozostawia go samego. Zabezpieczyć opieką pedagoga szkolnego, higienistki lub innego nauczyciela.
2. W obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrektora) żąda oddania narkotyku i pokazania zawartości torby szkolnej oraz kieszeni (nauczyciel nie ma jednak prawa samemu przeszukiwać ubrania i torby ucznia).
3. Powiadamia rodziców i wzywa policję do szkoły. Zachęca rodzinę do skorzystania ze specjalnej pomocy.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAKŁÓCANIA
PRZEZ UCZNIA TOKU LEKCJI POPRZEZ WULGARNE
ZACHOWANIE W STOSUNKU DO RÓWIEŚNIKÓW,
NAUCZYCIELA ITP.**

Zasady postępowania:

Nauczyciel

1. Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie ucznia.
2. W przypadku braku reakcji ze strony ucznia – poinformowanie o dalszych konsekwencjach zgodnych z WSO szkoły, odpowiedni zapis w dzienniku uwag.
3. W przypadku otrzymania drugiej uwagi wychowawca informuje rodzica, omawia z nim problem, zobowiązuje go do wzmożonej kontroli.
4. Trzecia uwaga powoduje udzielenie przez wychowawcę uczniowi „*pisemnej nagany*”. Rodzic i uczeń podpisują kontrakt.
5. Gdy uczeń nadal przejawia niewłaściwe zachowanie, wychowawca kieruje go na rozmowę dyscyplinującą do pedagoga szkolnego.
6. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia, szósta uwaga powoduje udzielenie uczniowi „*nagany dyrektora*” w obecności rodzica.

Jeżeli rodzice odmawiają współpracy ze szkołą oraz poradnią psychologiczno-pedagogiczną, szkoła pisemnie zwraca się do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną ucznia i zajęcie odpowiedniego stanowiska w sprawie.

Gdzie szukać pomocy

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

To miejsca, gdzie dzieciom i młodzieży udziela się m.in. pomocy, gdy mają kłopoty w nauce czy trudność z wyborem zawodu. Młode osoby mogą zgłaszać się również po pomoc psychologiczną, np. mając trudności w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami czy problemy w rodzinie. Z pomocy poradni można skorzystać bezpłatnie. O tym, gdzie znajduje się najbliższa poradnia psychologiczno-pedagogiczna, można dowiedzieć się np. od pedagoga szkolnego.

Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży

Jest to miejsce, gdzie bezpłatnie można skorzystać z pomocy psychologa i psychiatry. Możesz się tam udać, gdy przeżywasz trudne emocje, masz problemy, z którymi ciężko jest Ci sobie poradzić. Jeśli jesteś osobą niepełnoletnią, na wizytę w Poradni może umówić Cię rodzic lub opiekun.

Ośrodki Interwencji Kryzysowej (OIK)

Świadczą pomoc osobom – dzieciom, młodzieży, dorosłym – znajdującym się w sytuacji, z którą nie są w stanie sobie same poradzić i która wpływa na ich codzienne życie. Może ona wynikać ze zdarzenia losowego, sytuacji rodzinnej lub trudnych przeżyć osobistych. Ośrodki Interwencji Kryzysowej udzielają pomocy bezpłatnie.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR)

Celem działania Pomocy Społecznej jest głównie wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych. OPS udziela pomocy materialnej rodzinom mającym trudności finansowe, zapewnia posiłki oraz niezbędne ubrania osobom potrzebującym, udostępnia schronienie rodzinom, które utraciły mieszkanie. Pomoc Społeczna zajmuje się również dożywianiem dzieci w szkole. Do Ośrodka Pomocy Społecznej można także zgłosić się osoba, dziecko, które doświadcza przemocy np. w rodzinie.

Policja

Na policję możesz zadzwonić (numer 112) lub udać się osobiście - zawsze, gdy grozi Ci jakieś niebezpieczeństwo. Jeśli więc ktoś robi Ci krzywdę lub kogoś się obawiasz, masz prawo powiadomić o tym policję. Na policję możesz także zgłaszać sytuacje związane z popełnieniem przestępstwa.

Sąd Rodzinny

To wydział sądu zajmujący się sprawami osób nieletnich i rodzin. Gdy rodzice nie wywiązują się w sposób odpowiedni z opieki nad dzieckiem, sąd rodzinny może zaingerować w sytuację rodziny i zbadać jak ona wygląda. Do sądu rodzinnego można zwrócić się o pomoc np. w sytuacji, gdy dziecko jest źle traktowane przez rodziców lub gdy rodzice niewystarczająco się nim opiekują. Wniosek do Sądu Rodzinnego może napisać każda osoba, która podejrzewa, że dobro dziecka jest zagrożone.

„Każdy człowiek ma prawo, by szanowane było jego życie i godność, które stanowią dobra nienaruszalne”.

Jan Paweł II

Wolności i prawa osobiste

Prawa i wolności	Regulacje konstytucyjne [fragmenty]
Prawo do życia	Art. 38 – Rzeczypospolita Polska zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia.
Nietykalność osobista	Art. 40 – Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych. Art. 41 ust. 1 – Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Art. 50 – Zapewnia się nienaruszalność mieszkania. Przeszukanie mieszkania, pomieszczenia lub pojazdu może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony.
Prawo do rzetelnej procedury sądowej	Art. 45 ust. 1 – Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.
Prawo do ochrony prywatności	Art. 47 – Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Art. 49 – Zapewnia się wolność i ochronę tajemnicy komunikowania się. Art. 48 ust. 1 – Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.
Wolność przemieszczania się	Art. 52 ust. 1 – Każdemu zapewnia się wolność poruszania się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyboru miejsca zamieszkania i pobytu. Art. 52 ust. 2 – Każdy może swobodnie opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
Wolność sumienia i religii	Art. 53 ust. 1 – Każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii.
Wolność wyrażania opinii i poglądów	Art. 54 ust. 1 – Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji.

Prawo do własności	Zgodnie z art. 64 Konstytucji RP każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia, które podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej.
Uprawnienia pracownicze	Obejmują: wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy, prawo do minimalnego wynagrodzenia, prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz prawo do wypoczynku.
Prawo do zabezpieczenia społecznego	Przysługuje ze względu na niezdolność do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo, osiągnięcie wieku emerytalnego oraz na wypadek bezrobocia.
Prawo do ochrony zdrowia	Art. 68 daje każdemu prawo do ochrony zdrowia oraz określa, że <i>„obywatelom, niezależnie od ich sytuacji materialnej, władze publiczne zapewniają równy dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych”</i> .
Prawo do nauki	Art. 70 Konstytucji RP daje prawo do bezpłatnej nauki w szkołach publicznych (wyjątek dotyczy niektórych form kształcenia w szkołach wyższych), wprowadza także obowiązek nauki do 18. roku życia.
Prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska	Zgodnie z art. 74 ust. 3 Konstytucji RP przysługuje ono każdemu. Artykuł ten nakłada na władze publiczne obowiązek ochrony środowiska, zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa ekologicznego oraz wspierania działań obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska.